

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความมั่นคงในชีวิตสมรสของคู่สมรสที่มีระยะเวลาในการสมรสไม่น้อยกว่า 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 500 ชุด ให้แก่ผู้ประสานงาน ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า จากแบบสอบถามที่ได้คืนมาจำนวน 430 ชุด มีแบบสอบถามที่ตอบไม่ครบทุกข้อจึงต้องคัดออก เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ดังนั้น เหลือแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 66 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อสรุปคุณลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา และใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิตสมรส

ผลการวิเคราะห์

ในการนำเสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความมั่นคงในชีวิตสมรส

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

คุณลักษณะทางประชากร

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	203	61.52
ชาย	127	38.48
รวม	330	100
อายุตนเอง		
40 – 46 ปี	69	20.91
47 – 53 ปี	165	50.00
54 – 60 ปี	96	29.09
รวม	330	100
อายุคู่สมรส		
น้อยกว่า 46 ปี	73	22.12
47 – 53 ปี	153	46.36
สูงกว่า 54 ปี	104	31.52
รวม	330	100
ระยะเวลาในการสมรส		
20 – 24 ปี	170	51.51
25 – 29 ปี	92	27.88
สูงกว่า 30 ปี	68	20.61
รวม	330	100
สถานภาพชีวิตสมรส		
อยู่ร่วมกัน	304	92.12
แยกกันอยู่เนื่องจาก หน้าที่การงาน	22	6.67
แยกกันอยู่เนื่องจากมีความขัดแย้งกัน	4	1.21
รวม	330	100

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง 203 คน (ร้อยละ 61.52) เพศชาย 127 คน (ร้อยละ 38.48) กลุ่มตัวอย่างและคู่สมรสมีอายุระหว่าง 47-53 ปี (ร้อยละ 50 และ 46.36 ตามลำดับ) มีระยะเวลาในการสมรสระหว่าง 20-24 ปี (ร้อยละ 51.51) และมีสถานภาพชีวิตสมรสแบบอยู่ร่วมกัน (ร้อยละ 92.12) แต่คู่สมรสที่แยกกันอยู่เพราะความขัดแย้งนั้น ถือว่ายังมีสถานภาพสมรสอยู่

ลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของลักษณะตัวแปรที่นำมาศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
อายุเมื่อแรกสมรสตนเอง		
ต่ำกว่า 15 ปี	1	0.30
15 – 20 ปี	44	13.33
20 – 25 ปี	125	37.88
สูงกว่า 25 ปี	160	48.49
รวม	330	100
อายุเมื่อแรกสมรสของคู่สมรส		
ต่ำกว่า 15 ปี	1	0.30
15 – 20 ปี	34	10.31
20 – 25 ปี	126	38.18
สูงกว่า 25 ปี	169	51.21
รวม	330	100
ระยะเวลาการคบหาก่อนสมรส		
ต่ำกว่า 5 ปี	278	84.24
5 – 10 ปี	51	15.46
สูงกว่า 10 ปี	1	0.30
รวม	330	100

ตาราง 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของลักษณะตัวแปรที่นำมาศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของตนเอง		
ประถมศึกษา	59	17.88
มัธยมศึกษาตอนต้น	23	6.97
มัธยมศึกษาตอนปลาย	48	14.54
อนุปริญญา	32	9.70
ปริญญาตรี	133	40.30
สูงกว่าปริญญาตรี	35	10.61
รวม	330	100
ระดับการศึกษาของคู่สมรส		
ประถมศึกษา	60	18.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	11	3.34
มัธยมศึกษาตอนปลาย	60	18.18
อนุปริญญา	36	10.91
ปริญญาตรี	123	37.27
สูงกว่าปริญญาตรี	40	12.12
รวม	330	100
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	7	2.12
10,000–49,999 บาท	171	51.82
50,000–99,999 บาท	63	19.09
100,000–149,999 บาท	39	11.82
150,000–199,999 บาท	28	8.48
สูงกว่า 200,000 บาท	22	6.67
รวม	330	100

ตาราง 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของลักษณะตัวแปรที่นำมาศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	293	88.79
หย่าร้าง	17	5.15
แยกกันอยู่	20	6.06
รวม	330	100
ลักษณะโครงสร้างครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	199	60.30
ครอบครัวขยาย	131	39.70
รวม	330	100

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างและคู่สมรสมีอายุเมื่อแรกสมรสสูงกว่า 25 ปี (ร้อยละ 48.49 และ 51.21 ตามลำดับ) มีระยะเวลาการคบหาก่อนสมรสต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 84.24) กลุ่มตัวอย่างและคู่สมรสมีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 40.30 และ 37.27 ตามลำดับ) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-49,999 บาท (ร้อยละ 51.82) มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาแบบอยู่ร่วมกัน (ร้อยละ 88.79) และมีลักษณะโครงสร้างครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยว (ร้อยละ 60.30)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดและแบบสอบถาม

ปัจจัย	M	S.D.
ลักษณะบุคลิกภาพ		
แสดงออก - เก็บตัว	25.29	7.62
ไม่มั่นคงทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์	19.15	11.30
คะแนนการยอมรับกันและกัน	39.86	7.01
คะแนนการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	30.99	5.53
คะแนนความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	35.67	6.36
คะแนนอิทธิพลของสังคมรอบตัว	9.99	5.14
คะแนนการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ	17.19	4.95
คะแนนความมั่นคงในชีวิตสมรส	58.38	8.83

คะแนนของแบบสอบถาม

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนของแบบสอบถามต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

บุคลิกภาพ จากคำถามบุคลิกภาพทั้งหมด 48 ข้อ โดยแบ่งเป็น แสดงออก-เก็บตัว จำนวน 24 ข้อ และ ไม่มั่นคงทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ จำนวน 24 ข้อ พบว่า

แสดงออก - เก็บตัว (Extraversion - Introversion Scale) กลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแสดงออก - เก็บตัว เท่ากับ 25.29

ไม่มั่นคงทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism - Stability Scale) กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่มั่นคงทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์ เท่ากับ 19.15

การยอมรับกันและกัน จากคำถามการยอมรับกันและกันทั้งหมด 12 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการยอมรับกันและกันเท่ากับ 39.86

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จากคำถามการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งหมด 10 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเท่ากับ 30.99

ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต จากคำถามความเป็นเพื่อนคู่ชีวิตทั้งหมด 10 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเป็นเพื่อนคู่ชีวิตเท่ากับ 35.67

อิทธิพลของสังคมรอบตัว จากคำถามอิทธิพลของสังคมรอบตัวทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอิทธิพลของสังคมรอบตัวเท่ากับ 9.99

การสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ จากคำถามการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ ทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญเท่ากับ 17.19

ความมั่นคงในชีวิตสมรส จากคำถามความมั่นคงในชีวิตสมรสทั้งหมด 15 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความมั่นคงในชีวิตสมรสเท่ากับ 58.38

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความมั่นคงในชีวิตสมรส

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิตสมรสของคู่สมรสที่มีระยะเวลาในการสมรสไม่น้อยกว่า 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร มีตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. อายุเมื่อแรกสมรส
2. ลักษณะบุคลิกภาพ
3. สถานภาพสมรสของบิดามารดา
4. ระยะเวลาการคบหาก่อนสมรส
5. ระดับการศึกษา
6. ฐานะทางเศรษฐกิจ
7. เพศ
8. การยอมรับกันและกัน
9. การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ
10. ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต
11. ลักษณะโครงสร้างครอบครัว
12. อิทธิพลของสังคมรอบตัว
13. การสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ

ส่วนตัวแปรตาม คือ ความมั่นคงในชีวิตสมรส

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์พบว่า ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การยอมรับกันและกัน ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต ลักษณะบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์

มันคงทางอารมณ์ อธิพิพลของสังคมรอบตัว การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ ดังตาราง 5

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยแสดงในรูปแบบเมตริกสหสัมพันธ์ (Correlation matrix)

ตัวแปร	อายุแรกสุดตนเอง (1)	อายุแรกสุดคู่สมรส (2)	Scale -E (3)	Scale -N (4)	สถานภาพสมรสบิดามารดา (5)	ระยะเวลาคบหาก่อนสมรส (6)	ระดับการศึกษาตนเอง (7)	ระดับการศึกษาคู่สมรส (8)	รายได้ (9)	เพศ (10)	การยอมรับกันและกัน (11)	การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (12)	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต (13)	โครงสร้างครอบครัว (14)	อิทธิพลสังคมรอบตัว (15)	การสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ (16)	ความมั่นคงในชีวิตสมรส (17)
1	1.000	.675*	.052	.129*	.089	.133*	-.006	-.046	-.070	-.144*	.057	.060	.029	.013	.031	.064	.102
2		1.000	.077	.041	.071	.071	-.077	-.026	-.026	.286*	.100	.042	.082	-.104	.085	.108	.125*
3			1.000	-.160*	-.039	-.043	-.058	-.087	-.192*	.019	.204*	.155*	.134*	.042	.101	.117*	.160*
4				1.000	.060	-.054	-.160*	-.151*	-.355*	-.064	-.092	-.065	-.011	.071	.349*	.082	-.234*
5					1.000	.035	-.085	.002	-.025	.084	-.102	-.037	-.108	.065	-.054	-.045	-.016
6						1.000	.180*	.189*	.035	.024	.101	.044	.089	.036	-.028	.079	.032
7							1.000	.774*	.474*	-.063	.021	.096	.047	.131*	-.049	.101	.084
8								1.000	.514*	.120*	-.040	.075	.032	.110*	-.103	.025	.052
9									1.000	-.012	-.195*	-.113*	-.201*	.034	-.293*	-.196*	-.018
10										1.000	.038	.008	.078	-.020	.088	.063	.024
11											1.000	.734*	.647*	-.055	.094	.563*	.658*
12												1.000	.610*	.070	.154*	.492*	.580*
13													1.000	-.009	.132*	.534*	.609*
14														1.000	-.017	.077	-.048
15															1.000	.228*	-.081
16																1.000	.452*
17																	1.000

* $p < .05$

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูง ($r > 0.8$) แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์ในครั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ในการทำนายปัจจัยที่สัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิต
สมรส โดยการวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นตอน

Model	ตัวแปรที่เข้าสมการ	Unstandardized		R	R ²	t
		β	Std. Error			
1	(ค่าคงที่)	25.287	2.120	.529	.434	11.928*
	การยอมรับกันและกัน	.830	.052			15.847*
2	(ค่าคงที่)	19.937	2.196	.701	.491	9.077*
	การยอมรับกันและกัน	.573	.065			8.787*
	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	.437	.072			6.081*
3	(ค่าคงที่)	23.417	2.231	.726	.527	10.494*
	การยอมรับกันและกัน	.538	.063			8.495*
	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	.459	.069			6.604*
	บุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.150	.030			-4.998*
4	(ค่าคงที่)	23.864	2.214	.734	.539	10.780*
	การยอมรับกันและกัน	.548	.063			8.726*
	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	.474	.069			6.867*
	บุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.118	.032			-3.711*
	อิทธิพลของสังคมรอบตัว	-.197	.070			-2.817*
5	(ค่าคงที่)	22.637	2.250	.740	.547	10.063*
	การยอมรับกันและกัน	.443	.075			5.903*
	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	.429	.071			6.063*
	บุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.113	.032			-3.596*
	อิทธิพลของสังคมรอบตัว	-.218	.070			-3.118*
	การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ	.230	.092			2.513*
6	(ค่าคงที่)	23.210	2.256	.744	.553	10.286*
	การยอมรับกันและกัน	.401	.077			5.181*
	ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	.394	.072			5.451*
	บุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์	-.119	.032			-3.785*
	อิทธิพลของสังคมรอบตัว	-.239	.070			-3.395*
	การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ	.219	.091			2.394*
	การสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ	.174	.086			2.033*

* $p < .05$

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยการยอมรับกันและกัน ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ อิทธิพลของสังคมรอบตัว การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ สัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิตสมรสของคู่สมรสที่มีระยะเวลาในการสมรสไม่น้อยกว่า 20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความมั่นคง ในชีวิตสมรสได้ร้อยละ 55.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของการยอมรับกันและกัน มีค่าเท่ากับ .401 ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต มีค่าเท่ากับ .394 บุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ มีค่าเท่ากับ -.119 อิทธิพลของสังคมรอบตัว มีค่าเท่ากับ -.239 การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ .219 และการสนับสนุนจากบุคคลนัยสำคัญ มีค่าเท่ากับ .174 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงในชีวิตสมรส